

SYLWETKI PROFESORÓW POLITECHNIKI WARSZAWSKIEJ

Melchior Władysław Nestorowicz

(1880—1939)

Melchior Władysław Nestorowicz urodził się 12 I 1880 r. w Siedlcach, w rodzinie naczelnika stacji kolejowej, uczestnika powstania styczniowego. W 1898 r. ukończył III Gimnazjum Rządowe w Warszawie, a następnie, po rocznej przerwie spowodowanej przyczynami politycznymi, rozpoczął studia na Wydziale Inżynierijno-Budowlanym Warszawskiego Instytutu Politechnicznego im. Mikołaja II. W 1904 r. uzyskał dyplom inżyniera budowniczego I kategorii. Przez rok po ukończeniu studiów pracował w prywatnym przedsiębiorstwie „Inż. A. Rumel i Dubrawski”, a od 1905 r. związał się z państwowymi pracami drogowymi na terenie Królestwa, początkowo jako inżynier powiatowy w Koninie. W 1911 r. powierzono mu funkcję inżyniera gubernialnego w Kaliszu, lecz do wybuchu I wojny światowej władze carskie nie zatwierdziły go na tym stanowisku.

W 1914 r. M. Nestorowicz został powołany do służby w armii rosyjskiej. Początkowo był dowódcą 19 oddziału drogowego, następnie pomocnikiem dowódcy oddziału robót drogowych III i IV armii, a w połowie 1916 r. został dowódcą oddziału robót drogowych IV armii. Kierował budową dróg i mostów w strefach przyfrontowych, m.in. drogi bitej Witebsk—Lepel i kilku mostów drewnianych na Niemnie. Przeprowadził studia do budowy dróg w obwodzie Mińskim i Witebskim.

Na początku 1918 r. wstąpił do Zarządu Cywilnego I Korpusu Polskiego gen. J. Dowbór-Muśnickiego w Bobrujsku na Białorusi. Po rozwiązaniu Korpusu w maju 1918 r. M. Nestorowicz wrócił do Warszawy i został zaangażowany do pracy w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych (MSW) rządu J. Kucharzewskiego, powołanego przez Radę Regencyjną. 15 VI 1918 r. objął referat drogowy w tym resorcie, a po utworzeniu rządu J. Moraczewskiego w listopadzie 1918 r. został mianowany kierownikiem Wydziału Dróg Kołowych MSW. W 1919 r., po przejściu Wydziału do nowo powstałego Ministerstwa Robót Publicznych, został szefem sekcji, a w 1921 r. dyrektorem Departamentu Drogowego. W 1932 r. przeniesiony został wraz z Departamentem Drogowym do Ministerstwa Komunikacji. Pracując na tych stanowiskach w poważnym stopniu przyczynił się do ujednoczenia administracji drogowej w odrodzonej Polsce i połączenia systemu dróg po byłych trzech zaborach. Był autorem projektów trzech ustaw sejmowych: o budowie i utrzymaniu dróg publicznych (1920), o przepisach porządkowych na drogach publicznych (1921) i o Państwowym Funduszu Drogowym (1931), które obowiązywały przez szereg lat i stanowiły podwaliny prawodawstwa drogowego. Po przejściu na emeryturę w 1934 r. nadal uczestniczył w pracach rządu jako członek Rady Technicznej Ministerstwa Komunikacji i członek Państwowej Rady Komunikacyjnej. Był organizatorem i presem powstałego w 1927 r. Stowarzyszenia Członków Polskich Kongresów Dro-

gowych i z jego inicjatywy Departament Drogowy wydawał czasopismo *Wiadomości Stowarzyszenia Członków Polskich Kongresów Drogowych*, które w 1931 r. przyjęło nazwę *Wiadomości Drogowe*.

Począwszy od 1919 r. drugim obszarem działalności M. Nestorowicza stała się Politechnika Warszawska (PW). Prowadził tu początkowo wykłady zleczone z budowy dróg i robót ziemnych, a w 1925 r. habilitował się na podstawie pracy pt. „Sprawa drogowa w Polsce” i dwa lata później został zastępcą profesora w Katedrze Dróg i Robót Ziemnych na Wydziale Inżynierii Lądowej. 17 X 1934 r. został mianowany profesorem tytularnym, a 4 IV 1936 r. profesorem zwyczajnym budowy dróg i robót ziemnych na Wydziale Inżynierii. Od 1929 r. kierował też zorganizowanym przez siebie na PW Drogowym Instytutem Badawczym, pierwszą tego typu placówką w Polsce. Zapoczątkowano w nim badania laboratoryjne materiałów drogowych, opracowano metodykę tych badań, prowadzono prace badawcze z zakresu technologii nawierzchni drogowych. Wyniki publikowano w *Biuletynie Drogowym Instytutu Badawczego Politechniki Warszawskiej*. W latach akad. 1935/36 i 1936/37 prof. M. Nestorowicz był dziekanem Wydziału Inżynierii, a w okresie 1937—1939 członkiem Komisji Dyscyplinarnej dla profesorów PW. W latach 1936—1939 prowadził również wykłady zleczone z budowy dróg i robót ziemnych w wojskowej Wyższej Szkole Inżynierii.

Prof. M. Nestorowicz przywiązywał dużą wagę do akademickiego kształcenia kadr dla drogownictwa. Z jego inicjatywy uczestnicy I Polskiego Kongresu Drogowego w 1928 r. postanowili stworzyć fundusz stypendialny dla studentów Wydziału Inżynierii PW, pragnących poświęcić się budownictwu drogowemu. Powstały w 1929 r. fundusz otrzymał imię prof. M. Nestorowicza.

Prof. M. Nestorowicz był wybitnym specjalistą w dziedzinie dróg bitych, których budowa i eksploatacja stanowiły przedmiot jego wieloletniej działalności zawodowej i badawczej. Z jego inicjatywy przystąpiono w Polsce do modernizacji dróg, w celu dostosowania ich do rozwijającego się ruchu samochodowego, zaczęto stosować nowe materiały i nawierzchnie drogowe, m.in. betonowe i bitumiczne, przystąpiono do rozbudowy przemysłu drogowego. Był autorem licznych artykułów publikowanych w *Przeglądzie Technicznym*, *Samorządzie*, *Inżynierii Rolnej*, *Wadomościach Drogowych* i *Przeglądzie Wojskowo-Technicznym*. Jego dorobek obejmuje ponad 30 pozycji, z których najważniejsze to m.in. „Stan dróg kołowych Królestwa Polskiego” (1913) i „Budowa i utrzymanie dróg” (t. I „Projektowanie dróg”, 1935, t. II: „Roboty ziemne”, 1937).

Prof. M. Nestorowicz zmarł w Krynicy 1 IX 1939 r. i został pochowany na cmentarzu Powązkowskim w Warszawie (32-II-9/10). Był odznaczony m.in. Krzyżem Komandorskim Orderu Polonia Restituta (1923).

Opracował Bolesław Krasiewicz